1819. No. 102

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 21 DECEMBER.

De Gouverneur van de Provincie Vriesland herinnert, bij dezen, aan de belanghebbenden:

Dat de bij de Nationale Militie, reeds werkelijk *voor zich zelven* dienende manschappen, welke, gedurende het tegenwoordig jaar, of ook, volgens Koninklijk besluit van den 3 junij 1817, letter J2., in jaren hetzelve voorafgaande, regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepalingen, bij de artikelen 91 en 94 der wet op de Militie gemaakt, hebben verkregen, hetzij door overlijden van eenen vader of wel moeder, weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der ouderen, of, eindelijk, door overlijden van eenen broeder of broeders, en, dienvolgens, hun ontslag zullen verlangen, zich, ingevolge art. 21 van gemelde wet, *voor den 5 January* van het volgende jaar, aan het bestuur van de plaats, voor welke zij in dienst zijn getreden, in geschrifte moeten adresseren, met overlegging der noodige bewijzen, ingerigt volgens de voorschriften, bij de aangehaalde artikelen 91 en 94 der wet, vastgesteld, en dat tot het doen van die aanvragen om ontslag, even zeer als de manschappen zelve, ook derzelver ouders, voogden, curators en gemagtigden bevoegd zijn.

Dat alle aanvragen om ontslag, ter zake voorschreven, welke niet voor den gestelden tijd ingekomen, of waarvan de bewijsstukken niet in behoorlijke orde bevonden zijn, voor dat jaar niet zullen worden toegestaan, zoo dat de belanghebbenden het aan zich zelven te witten zullen hebben, wanneer bij eene te late aanvrage, of ingevalle de bewijsstukken niet bij tijds in orde zijn ingeleverd, de voormelde bepaling der wet op hen worde toegepast.

Dat, verder, alle ingezetenen, die op den 1 januarij aanstaande hun negentiende jaar zullen zijn ingetreden, na daartoe, bij publicatie, door het plaatselijk bestuur te zijn opgeroepen, zich, overeenkomstig art. 49 der wet, *vóór den vijftienden van gezegde maand january*, tot de loting moeten doen inschrijven, wel te verstaan: alleen die jongelingen, welke in den jare 1801 geboren, en dus op den 1 januarij 1820 in hun *negentiende* jaar zullen zijn, en die alzoo de *eerste* klasse uitmaken.

Dat het woord *ingezetenen*, hier boven genoemd, volgens besluit van Zijne Majesteit den Koning van 25 junij 1817, letter Q, al dezenen omvat, welke hun verblijf of den zetel van hun vermogen binnen het koningrijk gevestigd hebben, en dat dus ook, in zoo verre, de vreemdelingen even als de inboorlingen, aan den dienst der Militie onderworpen zijn.

Dat van de voorzeide inschrijving geene der bedoelde jongelingen uitgezonderd is; maar dat een ieder van hen, zonder onderscheid, het zij hij al dan niet wettige gronden tot vrijstelling heeft, en welke dezelve ook mogen zijn, zich, aan het bestuur der Stad of Grietenij, tot welke hij, volgens de wet, voor de Militie behoort, ter inschrijving moet aangeven op de dagen en uren, die daar voor, door zoodanig bestuur, bepaald en bekend gemaakt zullen worden, en dat die aangave, bij afwezigheid der jongelingen zelve, door derzelver ouders, voogden of curatoren moet geschieden.

Dat de wettige woonplaats of het domicilie voor de inschrijving, hier boven vermeld, is voor hen, die ongehuwd zijn, de woonplaats der ouderen, en, bij overlijden van beiden, die van den eerst benoemden voogd. Voor de gehuwden de plaats, alwaar zij hun bestaan hebben; voor hen, die door hunnen vader, moeder, voogd of curator achtergelaten zijn, en geen bestaan hebben, de plaats, alwaar hunne ouders, eerst in rang benoemde voogd of curator het laatst gewoond hebben, of wanneer die plaats niet bekend, of buiten het Rijk gelegen mogt zijn, die plaats, alwaar zoodanige achtergelatenen zich bevinden, en voor die genen, welke geene ouders, voogden of eigen bestaan hebben, die plaats, alwaar zij zich ophouden, terwijl, eindelijk, de gealimenteerden en de kinderen in godshuizen en liefdadige gestichten, op die plaats moeten aangegeven worden, alwaar deze godshuizen en gestichten aanwezig zijn.

Dat elk jongman, die zich geheel niet aangeeft, of verzuimt zulks bij tijds te doen, of voor wien die aangave door ouders, voogden of regenten niet geschiedt, bij nadere ontdekking, naar gelang der omstandigheden, *of* zal vervallen in eene boete, wanneer hij voor *altyd*, uit hoofde van ligchaamsgebreken of andere oorzaken ongeschikt voor den dienst is, of daar voor, door *finale* reden tot vrijstelling, niet verwezen kan worden, — *of* bij de Militie zal worden ingelijfd, om daarbij vijf volle jaren te dienen, zonder immiddels op eenig verlof aanspraak te hebben, en dat de onvermogende tot betaling van eenige boete, met gevangenis gestraft zal worden.

Dat ook de ouders, voogden en regenten bij de wet verpligt worden hunne kinderen of pupillen, in persoon of door iemand, daartoe schriftelijk gemagtigd, te doen inschrijven, en dat zij, dan in nalatig blijvende, verbeuren zullen de boete, bij art. 53 der wet bepaald, zijnde niet minder dan *vyf en twintig* en niet meer dan *honderd guldens*, of volstrekt onvermogend zijnde, gestraft zullen worden met eene gevangenis van één tot twee maanden, onverminderd de naporingen naar de dienstpligtigen even als ten aanzien van de deserteurs van het krijgsvolk van den staat gebruikelijk is.

Wordende, uit dien hoofde, elk en een iegelijk, dien zulks aangaat, ten nadrukkelijksten aangemaand en gewaarschuwd, aan zijne verpligtingen, met betrekking tot de Militie, op zijn tijd te voldoen, ter voorkoming van de nadeelige gevolgen, welke, zoo wel voor de ouders, voogden en regenten, als voor de jongelingen zelve, door het ten achteren, of in gebreke blijven in de voldoening aan die verpligtingen, ontstaan; wordende, ten dien einde, aan alle ouders, voogden en regenten, welke kinderen hebben, of over pupillen gesteld zijn, die door hunne jaren tot de Militie van het volgende jaar 1820 behooren, wel expresselijk en nog afzonderlijk, bij dezen, onder het oog gebragt, en dezulken aangemaand, om zich toch niet op te losse gronden en te spoedig, zonder onderzoek, overtuigd te houden, dat hunne kinderen of pupillen nog niet de jaren voor de Militie bereikt hebben, en dus daar aan nog geen deel behoeven te nemen, maar, bij voorbeeld: nog één jaar daar van vrij zijn, maar liever derzelver ouderdom, door middel van de registers van den burgerlijken stand, of door andere authentieke stukken, of door bijzondere eigene aanteekeningen, wanneer die voorhanden zijn, en zij daarop staat kunnen maken, optesporen, om, langs dien weg, voortekomen, dat de kinderen of pupillen, die zich, in dezen, meestal, en niet zonder grond, op de gezegden van hunne ouderen, voogden of regenten verlaten, niet als verzwegenen behoeven behandeld en gestraft te worden.

Terwijl, eindelijk, nog aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat aan ieder der ingeschrevenen, die op grond van een der bij de wet opgenoemde gevallen, het zij voor *altyd*, het zij voor *één jaar*, van den dienst zoude begeeren te worden vrijgesteld, gelegenheid zal gegeven worden, daartoe de aangave bij de loting aan den heer Militie-Commissaris te doen, en zich, vervolgens, de noodige en bij de wet voorgeschrevene bewijzen aanteschaffen en dezelve over te leggen.

Leeuwarden, den 8 december 1819.

De Gouverneur voornoemd,
I. ÆBINGA VAN HUMALDA.

RUSLAND.

PETERSBURG, *den 27 November.*

De letterkundige verzamelingen van de Keizerlijke akademie van wetenschappen zijn dezen zomer verrijkt met bijna vijf honderd Arabische, Perzische en Turksche manuschripten. In Sijrien, Mesopotamien en Perzien, door een' kenner dezer talen, den heer *Rousseau*, gewezen consul-generaal van Frankrijk te Haleb en thans te Bagdad, bijeen verzameld, waren dezelve naar Frankrijk gebragt en van daar voor Rusland gewonnen, en door Z. M. den Keizer aan de akademie der wetenschappen alhier geschonken. Haar Aziatisch museum, dat uit hoofde van de Chineesche, Mantschuische, Japansche, Mongelische Kalmuksche en Tangutische schriften, als mede van de Oostersche munten, in hetzelve gevonden wordende, reeds vermaard was, is door dezen spoedigen aanwas van manuschripten der muselmannen nog aanmerkelijk in waarde gestegen; want deze gewonnen verzameling bevat in ieder der drie talen en bijna in iedere wetenschap, die zij betreft, eene menigte uitmuntende en klassike werken des Islam's, die men op Russischen bodem, in deszelfs geheele uitgestrektheid, in de boekverzamelingen der geleerdste Mullas van de Mahomedaansche bewoners dezes rijks vergeefs zoeken zou.

SPANJE.

MADRID, *den 30 November.*

Men heeft gisteren hier de veranderingen vernomen, welke in het Fransche ministerie voorgevallen zijn; de Spanjaarden troosten zich, dat zij de eenige wankelbaren niet zijn, en vermaken zich met de optelling der sedert de herstelling weggezonden ministers. Dit verschil is er, dat dezelve te Parijs van het tooneel afgaan, om in stilte te gaan leven, terwijl zij hier meestal, na hunne ongenade, in ballingschap gezonden worden.

CHICLANA, (nabij Kadix), *den 23 November.*

De vorderingen van de vreesselijke koorts verminderen, doch zeer langzaam. Een groot aantal lieden zijn voor dezelve behoed gebleven, en van degenen, welke daarvan aangetast worden, sterven er weinig. Intusschen heeft het ophouden dezer besmetting nog geen zeker kenmerk.

De ongelukkige ingezetenen verwachten van het vaderlijk hart des Konings eene ontlasting der imposten. De vermogende lieden uit Kadix hebben alles gedaan, om hun vertroosting te bezorgen. Er zijn aalmoezen van vijf honderd, duizend, vijf duizend, ja van tien duizend harde piasters uitgereikt.

De apostolische ijver van den bisschop, den heer *de Cienfuegos*, heeft aan allen ten voorbeeld gestrekt. Hij heeft, op eigen kosten, geneesmiddelen aan alle arme inwoners doen uitreiken. Hij heeft zelfs niet geschroomd, om zich onder hun dak te begeven, ten einde hun de geestelijke en tijdelijke, tot zijn ambt behoorende hulpmiddelen toe te dienen. Eere hebben zijne burgerlijke deugden en de godsdienst onzer vaderen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, *den 5 December.*

De vierde conferentie der alhier vergaderde gevolmagtigden heeft gisteren plaats gehad. Sedert de aankomst van den heer *Falck*, gevolmagtigde der Nederlanden, voor het hertogdom Luxemburg, en sedert dat de baron *van Marschall*, minister van staat des Hertogdoms Nassau, zich als gevolmagtigden der 16de curie gewettigd heeft, bevattende Hohenzollern, Lichtenstein, Reuss-Schaumburg-Lippe, Lippe en Waldeck, is de vergadering voltallig.

PRUISSEN.

BERLIJN, *den 11 December.*

Reeds den 31 october 1693, werd te Eisleben in het huis, waarin *Luther* geboren werd, eene armeschool opgerigt. Thans is er een nieuw schoolhuis gebouwd, waarin voortaan aan kinderen van arme ouders onderwijs zal gegeven worden; dit gesticht werd op het hervormingsfeest van dit jaar ingewijd. Tot voordeel der Luther-school werkt ook een genootschap van vrouwen aldaar, dat, onder het bestuur van den superintendent, het opzigt over het school onderwijs der vrouwelijke schooljeugd in geschikte handwerken voert, de leeruren door enkele leden wekelijks bezoeken laat, en voor de aanschaffing der stoffen, zoo wel als voor het doelmatig gebruik van het vervaardigde werk, zorgt.

DUITSCHLAND.

HAMBURG, *den 12 December.*

De *Hamburger Börsen Halle*, mededeelende een berigt uit Stokholm, dat de baron *van Edelcreutz*, landshôfding over Stokholms-Lan, en de heer *van Sydow*, regeringssecretaris dezer provincie, wegens misbruik van magt, in opzigt van twee gevangenen te Wermdö, voor het geregt zullen getrokken worden, behelst wijders het volgende:

(*Het vervolg op de kant dezer bladzyde.*)

Wij zijn uit Stokholm verzocht, het volgende over te nemen: „ In de Liste der Börsen Halle, van den 11 november, bevindt zich een artikel (*door ons hier hoofdzakelyk medegedeeld*), dat uit een Stokholmsch dagblad getrokken is, en algemeene aanmerkingen bevat, nopens de wreede behandeling, welke door eenen kroon-leenman, *Röösgren* genaamd, uitgeoefend is aan twee gevangenen, die van eenen gepleegden moord beschuldigd werden. Deze behandeling was in het Zweedsche artikel *Tortuur* genoemd, en er werd daaromtrent dadelijk in een ander dagblad aangemerkt, dat deze onbepaalde uitdrukking, welke uit eene vreemde taal in de Zweedsche overgegaan is, ligt het begrip van de ware toedragt der zaak verwarren kon. Dit vermoeden heeft zich door de vertaling in de Liste bewaarheid; en met groote verwondering en leedwezen zien wij, dat het geregtelijke gebruik der pijnbank Zweden ten laste gelegd wordt. Wij oordeelen ons derhalven verpligt, om te verklaren, dat de leenman *Röösgren* de gemelde gevangenen met stokken geslagen heeft; dat deze handelwijze (hoewel van het gevaarlijke eener pijnbank geheel ontbloot) onmiddellijk zijne in hechtenisneming en de wraak **der wetten ten gevolge heeft gehad; dat hij reeds in de** eerste instantie van zijn ambt vervallen verklaard, en tot gevangenis in eene vesting, alsmede tot schadevergoeding der beleedigden, is veroordeeld geworden; en dat dit vonnis nog ter beoordeeling eener hoogere instantie staat. Na deze opklaring, kan men zien, dat in Zweden eene overtreding van de zijde der beambten de straf der wetten niet ontgaat, en dat onder de vaderlijke regering en de constitutionele vormen, die wij bezitten, gepaard met het regt van vrije uiting der gedachten in openlijken druk, *Tortuur* (pijnbank) wel uit onkunde kan gebruikt worden, om in het algemeen een gepleegd geweld te kennen te geven; dat zij echter inderdaad niet gevonden wordt, of tot de regterlijke dwangmiddelen behoort.

ENGELAND.

LONDEN, *den 14 December.*

In verband met den staat des lands en de jongste gebeurtenissen, is dezer dagen iets voorgevallen, hetwelk de Kamer der Gemeenten genoopt heeft, om gebruik te maken van de bijzondere regten des Parlements, en wegens schending van deszelfs achtbaarheid, eenen schrijver, buiten den gewonen form van proces, met gevangenis te **straffen. De oorzaak hiervan was de uitgave van een werk**je, waarin iemand, die sedert gebleken is de laatste kandidaat voor Westmunster, heer *Hobhouse*, te zijn, onder anderen vroeg „ wat het volk wel terughield om de leden der Gemeenten bij de ooren uit de vergaderkamer te halen, de deur achter hen toe te sluiten en den sleutel in de Teems te werpen? Dat noch majesteit, noch eerbied, noch volksliefde hen langer beschermden.” Ondanks de pogingen der oppositie, van welke sommige leden deze uitdrukkingen bij de voorlezing toejuichten, en andere de onlangs gegevene weigering, om in de zaak van Manchester tusschen beide te treden, tegenoverstelden tegen het thans voorgeslagene parlementaire onderzoek, werd de heer *Hobhouse* veroordeeld tot gevangenis in Newgate.

Volgens opgaven van de heeren *Baring*, *Ellice* en *Tierney*, bij het Parlement, zijn in de laatst verloopene weken zware sommen naar Frankrijk overgemaakt, om in de fondsen van dat land belegd te worden. De heer *Baring* verklaarde, dit in zulk eene mate nog nimmer te hebben bijgewoond, en de heer *Tierney* deed opmerken, dat deze overmakingen niet alleen de daad waren van groote speculateurs, maar van bijzondere personen, die hunne gel**den waarschijnlijk niet voor korten tijd, maar blijvend be**legden, daartoe genoopt door mistrouwen in het crediet van hun eigen land.

Te Quebec zijn in den afgeloopen zomer 12,434 inwoners uit Europa aangekomen; wanneer men er bijvoegt, die in de Vereenigde Staten aangekomen zijn, beloopt dat getal 50,000 menschen, welke uit Europa naar Noord-Amerika verhuisd zijn.

Er zijn weder berigten van Straat-Davidsvaarders, omtrent den toestand der Noordsche zeeën, ontvangen. Sommige kapiteins waren tot op 77 gr. 30 min. Noorder breedte doorgedrongen, doch men geloofde dat deze poolshoogte minder gerekend moest worden, uit hoofde van de meerdere breking der lichtstralen, veroorzaakt door het ijs. Op hoogere breedten was de zee meer open en de luchtgesteldheid zachter bevonden, dan op lagere. De zee was Noord en Westwaarts open.

Zuid-westwaarts van Schetland is eene nieuwe bank voor de visscherij ontdekt, die zich tot aan het westen van Schotland uitstrekt.

De laatste zware winden, hebben langs onze geheele oostelijke kust zeer veel zeeschade te weeg gebragt.

(*Het vervolg op bladzyde twee.*)

Heden avond zou de Italiaanfche opera voor het eer gefpeeld hebben, doch zulks is tot aanftaanden zaturdag uitgefteld. De heer *Waters* heeft aan mevrouw *Catalani* een engagement voor twintig reprefentatien doen aanbieden tegen honderd pond fterling iedere reprefentatie, benevens een benefice, waarvan de voorwaarden na hare komst al hier geregeld zullen worden, indien zij het eerfte voorftel aanneemt.

Van Leeds wordt, van den 9 dezer, gemeld, dat de radikalen uit de ommeftreken dier ftad eene bijeenkomst te Hunslet-Moor gehouden hebben. Zij waren ten getale van 2 à 3000 man. De vrees voor de troepen had de vrouwen en kinderen te huis gehouden. De maire had aan eene de putatie gezegd, dat hij de bijeenkomst niet zou verftoren, indien dezelve vreedzaam was en er geene vaandels noch benden muzijkanten bij waren. Zij namen hiermede genoegen, wel wetende, dat alles gereed was, om hen, des noods, tegenftand te bieden. Een oud man, zijnde een tabakskooper van beroep, werd tot prefident gekozen, doch hij vervulde dezen post zeer flecht. Er zijn een aantal befluiten genomen, waaronder een, houdende, dat er bij den Regent en bij de beide huizen van het parlement vertoogen tegen de nieuwe bills gedaan zouden worden. De vergadering begon op den middag, en ging ten half vier vreedzaam uit een; doch de redevoeringen zijn zeer hevig geweest. Verfcheiden fprekers waren van oordeel, dat men tot openlijk geweld toevlugt moest nemen, ten einde het doel hunner vertoogen te erlangen.

F R A N K R IJ K.

PARYS, *den* 11 *December*.

Heden zijn de heeren *Gévaudan* en *Simon* voor de correctionele Regtbank geroepen, om zich te verantwoorden, wegens het ontvangen van het Genootfchap van de vrienden der drukpers, iets, hetwelk het openbaar minis terie ftrijdig oordeelt met de beftaande wetten. De getuigen zoo ten laste, als ter ontlasting, beliepen een aantal van 150 perfonen, waaronder vele leden van de kamer der gedeputeerden, 8 generaals, 18 kolonels, vele advokaten, letterkundigen, enz. De meeste kwamen in eigene rijtuigen, zoo dat men weligt nimmer eene zoodanige menigte deftige lieden voor de regtbank heeft gezien. De meesten hebben verklaard, dat die vereenigingen niets anders waren, dan gewone gezelfchappen, waarin men redeneerde over de gebeurtenisfen van den dag; gezelfchappen, zonder reglementen, ftatuten, voorzitters, of wat des meer zij; dat zij dan eens bij den een, dan eens bij den anderen bijeen kwamen, en dat de heer des huizes alleen eene zekere wending aan het gefprek gaf. Onder de getuigen was ook de generaal *Tarayre*, welke, even als voor den regter ter inftructie, weigerde te verklaren, wat er in genoemde gezelfchappen was voorgevallen, op grond, dat hij geen fpion was.

Reeds federt zaturdag is de commisfie uit de kamer der afgevaardigden tot het dank adres, welke voor het grootst gedeelte uit liberalen beftaat, werkzaam. Zoowel dien dag als gisteren en heden is zij deswege vergaderd geweest, en heden heeft zelfs de heer *Ravez*, als prefident der kamer daartoe volgens het reglement het regt hebbende, mede in die commisfie zitting genomen, zonder dat men in dezelve, tot op dit oogenblik, het eensfchijnt te hebben kunnen worden. Dienvolgende heeft ook heden de kamer der afgevaardigden, die zich geadjourneerd had tot dat gezegde commisfie rapport zou kunnen uitbrengen, geen zitting gehouden.

Van Madrid fchrijft men, dat kwalijkgezinden, met de ftrafbaarfte inzigten, de trekening des ministers van oorlog nagemaakt, en aan alle kolonels der militie order gezonden hadden, om, een ieder met zijn regement, op het zelfde tijdftip naar Madrid op te trekken, waar dit tot de grootfte ontfteltenis aanleiding gegeven, en misfchien ernftige aanflagen bevorderd zou hebben. De zaak is echter uitgekomen; overal heen zijn contra-orders gezonden, en men zocht nu naar de bewerkers van dat bedrijf.

De dagbladen maken nog melding van verfchillende verwonderingen van vrouwen door de zoogenaamde *piqueurs*. Sommige verzekeren, dat, wat ook de minifteriële dagbladen mogen zeggen, een aantal indedaad zijn gekwetst geworden. Een der anti-liberale dagbladen behelst een brief van een' der heelmeesters des Konings, welke daarin verzekert, twee perfonen, die op voormelde wijze gewond zijn geworden, te hebben verborden; het kwam hem niet vreemd voor, dat de werktuigen, welke de wonden hadden veroorzaakt, in een fchadelijk vocht waren gedoopt geweest. — Het minifterieel dagblad verzekert nog altijd, dat de geruchten vergroot zijn, doch meldt niettemin, dat twee der regters ter inftructie, deze zaken thans geregtelijk onderzoeken en reeds eene menigte getuigen dien aangaande hebben gehoord.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL, *den* 15 *December*.

Men meldt van de Franfche grenzen, dat de bezettingen van de voornaamfte vestingen dezer dagen zijn vermeerderd. Men fchrijft dien maatregel toe aan het verlangen, om den dienst der nationale garde zoo veel mogelijk te verminderen. — Men meldt tevens, dat de partij der liberalen thans menigvuldige pogingen aanwendt, om in de Noordelijke departementen petitien aan de Kamer der Gedeputeerden, ter handhaving van de tegenwoordige wet op de verkiezingen, te doen teekenen, en dat zij allerhande middelen bij der hand neemt, om het aantal teekenaars zoo groot als mogelijk te maken. De ontwerpen der adresfen komen meestal uit Parijs en men belast zendelingen, die hunne bijzondere inftructien daartoe ontvangen, veelal met dit werk. De regering neemt tot nog toe geene maatregelen, om deze zendelingen tegen te werken, doch men vertrouwt ook niet, dat derzelver pogingen voor eerst het gewenscht gevolg hebben. — Men heeft dezer dagen in het voormalig Picardie eenige lieden in verzekerde bewaring genomen, welke men verdacht hield van een deel uit te maken eener rooverbende, die onlangs verfcheidene misdaden zoude hebben gepleegd.

's GRAVENHAGE, den 15 *December*.

Ten half twee uren werd de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal op heden geopend. De notulen der vorige zitting gerefumeerd en goedgekeurd zijnde, bragt de Prefident ter tafel een ingekomen boekwerk, zijnde een vervolg-ftuk van het bijvoegfel op het Staatblad, door den heer *Pick van Langen*, waarop het gewoon befluit viel.

Op heden aan de orde van den dag zijnde de deliberatien over de nadere ingezondene concept-wet, omtrent de ontbinding van het Hoog Geregtshof van financien en zeezaken, werden door den Prefident de deliberatien geopend. De heeren *Liefmans*, *Angillis* en *Gendebien* voerden achtervolgens het woord. Alle deze leden concludeerden tot de aanneming van de wet. De heer *Liefmans* zeide, onder anderen, dat het een nieuw bewijs van de bezorgdheid Zijner Majefteit was, tot het in werking brengen der inftellingen, bij de Grondwet bepaald; hij wenschte, dat ook fpoedig eene wet, omtrent het in werking brengen van den zoo verlangd wordenden Hoogen-Raad mogt inkomen; op de redactie van het tweede artikel maakte hij echter eenige aanmerkingen en las eene verbeterde redactie van dat artikel voor. De heer *Angillis* fprak zeer kort. Hij befchouwde deze zaak als een natuurlijk gevolg van de invoering der Grondwet, welke hem dus dringend en noodzakelijk voorkwam. De heer *Gendebien* bepaalde zich voornamelijk tot het maken van eenige aanmerkingen en vergelijking van de Hollandfche en Franfche tekst der wet: doch concludeerde, zoo als boven gezegd is, mede tot de aanneming derzelve.

Niemand verder het woord gevraagd hebbende, floot de Prefident de discusfien en inftitueerde het appel nominaal. De tegenwoordig zijnde 85 leden allen voor de wet geftemd hebbende, werd dezelve, dienvolgens, met algemeene ftemmen aangenomen, en ter bekrachtiging aan de Eerfte Kamer gezonden; luidende de twee artikelen dier wet als volgt:

„ Art. 1. Met den laatften december 1819, zal het Hoog-Geregtshof van Financien en Zeezaken zijn gefupprimeerd, en met den 1 januarij 1820 aan de gewone regten overgaan de beregting en behandeling van alle zoodanige zaken, waarvan de judicature, tot dus verre, achtervolgens de wet van den 4 januarij 1814, en de verdere, over de onderwerpen daarbij voorkomende, voormaals geëmaneerde wetten en befluiten, aan hetzelve Hoog-Geregtshof en aan de Gedeputeerde Staten in de Noordelijke provincien, is verbleven. Wordende insgelijks op de Noordelijke provincien toepasfelijk gemaakt de bepaling, welke, bij art. 4 der wet van den 16 junij 1816, ten opzichte der Zuidelijke provincien, is vastgefteld.

„ 2. De zaken, welke bij de fuppresfie van het Hoog-Geregtshof van Financien en Zeezaken voor hetzelve in revifie zullen aanhangig zijn, of de op dat tijdftip beftaande arresten van hetzelve hof, voor revifie vatbaar, zullen, door middel van eene enkele citatie, in appel kunnen worden vervolgd bij het Hoog-Geregtshof te 's Gravenhage, en wel uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, zijnen aanvang nemende met den 1 januarij 1820.

„ Lasten en bevelen, enz."

Waarna de vergadering zonder bepaald adjournement werd gefcheiden.

AMSTERDAM, *den* 14 *December*.

Door den Eerwaarden Kerkenraad van Predikanten en Ouderlingen der Nederduitfche Gereformeerde Gemeente alhier, is gemaakt het volgende zestal, ter vervulling der vacature van wijlen Ds. JOHANNES VISCH, als:

DD. *Janus Christianus Fabius*, Pred. te Delft; *Servaas Gregoor*, te Zwolle; *Arent van Vloten*, te Voorburg; *Johannes Gerardus Veltman*, te Dordrecht; *Isaäc Prins*, te Alkmaar, en *Jan Daniel Ruys*, te Ouderkerk aan den Amftel.

En daaruit dit drietal, *J. C. Fabius*, *S. Gregoor* en *A. van Vloten*.

123fte KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

D E R D E K L A S S E.

3de Lijst. No. 16379, eene premie van *f* 1500. No. 9980, een prijs van *f* 30,000. No. 24369, eene premie van *f* 1500. No. 19945, een prijs van *f* 15,000. No. 13672, een prijs van *f* 7500.

4de Lijst. No. 7312, een prijs van *f* 1000.

5de Lijst. GEENE.

6de Lijst. No. 15231, no. 25990, ieder een prijs van *f* 1000.

7de Lijst. No. 16351, een prijs van *f* 1000.

8fte Lijst. No. 8669, een prijs van *f* 2500.

9de Lijst. No. 20427, een prijs van *f* 1000. No. 3066, een prijs van *f* 5000. No. 35789, een prijs van *f* 1000.

10de Lijst. No. 31811, een prijs van *f* 1000.

BOLSWARD, den 11 December 1819. Heden verloste van eene welgefchapene DOCHTER, TRIJNTJE K. BUWALDA, geliefde echtgenoote van

P. J. SCRINERIUS.

, Heden morgen ten negen uren, verloste mijne geliefde echtgenoote, AKKE A. EVERTS, zeer voorfpoedig van eene welgefchapene DOCHTER.

SNEEK, den 13 December 1819. W. S T A M.

, Heden morgen beviel mijne beminde echtgenoote, B. TACONIS, voorfpoedig van eene welgefchapene DOCHTER.

HEERENVEEN, den 14 December 1819. S. TUIJMELAAR.

, Mijne geliefde echtgenoote, S. HOEKSEMA, beviel heden zeer voorfpoedig van eene DOCHTER.

LEEUWARDEN, den 15 December 1819. C. C. C. WARMOLTS.

, Mijne geliefde echtgenoote, JANTJE VAN EIZINGA, verloste heden avond zeer voorfpoedig van eene welgefchapene DOCHTER.

MORRHA, den 15 December 1819. P. T. VAN KLEFFENS, *Predikant by de Hervormden te Morrha en Lioesfens.*

, Heden middag verloste van eene DOCHTER, THEODORA WIBBINA ARIA ADRIANI, huisvrouw van

LEEUWARDEN, den 18 December 1819. N. FOCKEMA.

, Heden verloste zeer voorfpoedig van eenen welgefchapenen ZOON, E. KINDS, huisvrouw van

LEEUWARDEN, den 19 December 1819. L. DE BOER.

(*Het vervolg op de kant dezer bladzijde.*)

, Op heden overleed, na een kort, maar fmertelijk lijden, mijne geliefde huisvrouw MARIA MAGDALENA ZOCHER, in den ouderdom van even 30 jaren.

Wat ik, mijne drie nog zeer jonge kinderen en mijne twee zonen uit een vorig huwelijk, aan de braafste gade en teederhartigfte moeder verliezen, kunnen alleen die genen gevoelen, die haar regt gekend hebben. Brieven van rouwbeklag zouden flechts mijne bittere droefheid vermeerderen; ik wensch dus van dezelve verfchoond te blijven.

LEEUWARDEN, den 16 December 1819. L. M E T Z, *Banketbakker.*

, Heden morgen ten 10 uren, overleed tot mijne innerlijke fmert, mijne geliefde echtgenoote GEERTJE F. ROMKES. Zij ontfliep in het 25fte jaar haars ouderdoms, en in het 4de onzes echts.

TZUM, den 16 December 1819. DIRK I. TOLSMA.

, Heden overleed alhier, in den ouderdom van 72 jaren, tot mijne en zijner kinderen droefheid, mijn waarde echtgenoot, de heer PIETER STINSTRA, in leven, rustend Leeraar der Doopsgezinde Gemeente en lid van den Raad dezer Stad.

FRANEKER, den 18 December 1819. AALTJE WIJBENGA, wed. P. STINSTRA

PRIJS DER BOTER TE LEEUWARDEN, den 17 DECEMBER 1819. *f* 30 - : - :

De middelprijs der UIT- EN INLANDSCHE ROGGE- en TARWE, was dienzelfden dag

ROGGE 118 Goud Guldens het Last.

TARWE *f* 6 - 15 - : het lopen.

SCHIEDAM, *den* 17 *December*.

Genever, de 30 Virtels zonder fust . . .	7¼	&
——— Amfterdamfche proef	8¼	—
Zonder de belasting.		

BEURS-PRYS DER EFFECTEN.

Amfterdam, den 18 *December* 1819.

Holland, Werkelijke Schuld . .	2½	pCt.	43½	a	43¾
——— Uitgeftelde Schuld			13/16	a	7/8
——— Kans-Billetten van dezelve . .		*f*	25¼	a	25¾
Holland, Schuldbek. Sijndikaat 1815	5	pCt.	98	a	98¼
——— Idem idem 1818 . . .	5	——	93¾	a	94¼
Frankrijk, Tiers Confolidés . .	5	——	69½	a	70
——— dito in Parijs, ...	5	——		a	
Engeland, Geconfolideerde . . .	3	——	67¼	a	67⅜
Rusland, bij *Hope en Comp.* . .	5	——	90	a	90¼
——— Infch. op het Grootb. .	6	——	45	a	45¼
Pruisfen, in Engeland	5	——	77	a	77½
Spanje, 1807	5½	——	20¼	a	20½
Coupons van dito		*f*	5	a	5½
Weener-Bank	5	pCt.	48	a	49¼
——— Dito	4	——	38	a	39
——— Certificaten	2½	——	28¼	a	28½
——— Metaliek	2½	——	33½	a	33¾
——— Dito	5	——	68	a	68¼
——— Dito	1	——	13⅜	a	13½
——— Dito	4½	——		a	
——— Dito	4	——		a	
——— Bank-Actien		——	618	a	622
Certificaten Napelfche	5	——	66¼	a	66½
——— Adm. dito	5	——	66¼	a	67
Amerika, bij *Hope* c.	5½	——		a	

STAAT van de Middelpryzen der Granen en andere Objecten, welke op de Weekmarkt te Leeuwarden, den 17 December 1819 zyn verkocht. Volgens Amfterdamfche Maat en Gewigt.

	Gls.	Cts.		Gls.	Cts.
Tarwe van 4500 ℔	—	00	Tarwen Brood.....	—	16
Oude dito..........	—	00	Roggen Brood...	—	4 1/12
Oude Roode dito	—	00	Rundvleesch.......	—	22½
Dito nieuwe.......	—	00	Kalfs dito..........	—	22½
Rogge	—	00	Schapen dito.......	—	12½
Garst................	—	00	Vark. dito versch	—	22½
Boekweit...........	—	00	—— dito gerookt	—	35
Haver...............	—	00	Genever	1	00
Dito van 2500 ℔	—	00	Hooi (per 100 ℔)	—	00
Witte Boonen.....	—	00	Stroo...............	—	00
Groene Erwten...	—	00	Turf................	—	00
Graauwe Erwten.	—	00	Turf................	—	00
Boter (per ℔)...	—	37½	Turf................	—	00
Graauwe Kaas.....	—	00	Turf................	—	00
Aardappelen........	—	00			

Accordeert met het Register der Middelpryzen te Leeuwarden, den 17 *December* 1819.

De President-Burgemeester, J. D. WIERDSMA.

De BURGEMEESTEREN DER STAD LEEUWARDEN gedenken op Dingsdag den 28 December 1819, des voormiddags ten elf uren, op den Raadhuize aldaar, aan den meestbiedenden, voor den tijd van drie jaren, te verpachten:

De OPKOMSTEN van de VLEESCHMARKT, integaan met 1mo Januarij 1820; waarvan de Conditien inmiddels op gen. Raadhuize ter lezing liggen.

Burgemeesteren voornoemd,
J. D. WIERDSMA,
Ter ordonnantie van dezelven,
JOANs. TER HORST, Gz.

LEEUWARDEN, den
13 December 1819.

Daar het vergelijkend Examen, om redenen, is uitgesteld tot den 22 Februarij 1820, des morgens ten negen uren, in het Heeren Logement te Franeker, — zoo worden de ONDERWIJZERS van den eersten en van den tweeden rang, welke genegen mogten zijn, om te folliciteren naar de vacante Nederduitsche en Fransche Departementale School aldaar, uitgenoodigd, om, benevens hunne acte van rang, hunne bewijzen van goed gedrag en praktikaal onderwijs, *Franco* in te zenden, voor den 8 Februarij 1820, aan den ondergeteekenden, Secretaris van het Departement Franeker der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen.

Het jaarlijksche Traktement, aan deze School verbonden, is Acht Honderd Guldens, zonder Schoolpenningen, mits de Onderwijzer zelve zorge voor de benoodigde Pennen en Inkt, en tevens de functien kan waarnemen van Onderwijzer in de Wiskunde aan de Latijnsche School aldaar; doch ingevalle de te beroepen Onderwijzer de laatstgenoemde functien niet mogt kunnen waarnemen, is hetzelve Zeven Honderd en Veertig Guldens. — Verder wordt aan den Onderwijzer voor ieder kind, het welk boven het getal van veertig op eerstgenoemde School onderwezen wordt, eene toelage boven het Traktement gegeven, overeenkomstig de daar omtrent gemaakte bepalingen in het School Reglement.

Bestuurders van het Departement voornoemd,
En in derzelver naam,
K. J. OVERBEEK, *Secretaris.*

VERKOOPING
VAN EENE UITMUNTENDE ZATHE EN LANDEN ONDER DE STAD SNEEK.

De Notaris VAN DER LEIJ, te IJlst, gedenkt publiek, bij strijkgeld, te verkoopen:

Eene ongemeen vruchtbare zeer welgelegene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHURE, HORNLEGER en verder toebehooren, onder de stad Sneek, nabij de Steenendijk, thans en tot St. Petri 1820 in gebruik bij *Oene Aukes Bonsma* cum uxore, groot over het geheel vier-en-zestig Pondematen GREIDLAND van de beste soort, en als dan door de koopers vrij te aanvaarden.

Zullende deze plaats bij stukken worden geveild, onder regt van zamenneming; breeder bij billetten te specificeren.

Wie hier aan gading maakt, kome te Sneek, op den eersten zitdag, ten huize van *Engbert Dalsma*, logementhouder in den Witten Arend te Sneek, Dingsdag den 21 December 1819, des namiddags precies ten 2 uren, en op den tweeden en laatsten zitdag, ten huize van *Jarig Hilles Meyer*, logementhouder in het Hooghuis te Sneek, Dingsdag den 4 Januarij 1820, des namiddags ten 2 uren; en koope op conditien, dan voor te lezen, die inmiddels te lezen zijn ten huize van *Dalsma*, en den Notaris VAN DER LEIJ, bovengemeld.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 22 December 1819, bij den finalen palmslag, des avonds ten 6 uren, ten huize van *H. Winter*, presenteren te verkoopen:

De geregte helft in het ordinair VEERSCHIP, varende van Harlingen op Sneek et vice versa, met de geregtigheid van het quoteele Veer, Zeil, Treil en verdere Scheepstoebehooren, zoodanig wordt bevaren door *Bonne Gosses IJlstra*; terstond vrij te aanvaarden. Zijnde ook intusschen uit de hand te koop.

Mr. J. HANEKUIJK, Notaris te Harlingen, zal op Woensdag den 22 December 1819, bij den finalen palmslag, des avonds ten 7 uren precies, ten huize van den kastelein *H. Heep*, in Roma aldaar, publiek verkoopen:

1. Eene uitmuntende en modern betimmerde HUIZINGE en ERF cum annexis, staande op de Zuiderhaven te Harlingen, in wijk F, no. 22, thans door den heer *M. Ringnalda*, Predikant aldaar, in huringe wordende bewoond, tot den 12 Mei 1820, en alsdan vrij te aanvaarden.
2. Eene hechte netbetimmerde HUIZINGE cum annexis, staande bij de Bildpoort te Harlingen, in wijk A, no. 175, bij den Koopman *Johannes Meijer* als huurder gebruikt, en op den 12 Mei 1820 vrij te aanvaarden.
3. Een GRAAN PAKHUIS, *het Kalf* genaamd, en eene daarin verbondene HUIZINGE cum annexis, thans bewoond bij *A. A. van Buuren* cum uxore; aan den Oostwal te Harlingen, in wijk C, no. 84 en 85.

De openbare Notaris G. WILHELMIJ zal op Donderdag den 23 December 1819, des namiddags ten 1 uur, ten huize van *Auke Willems van der Veen*, kastelein bij Bergumerdam, bij boelgoed verkoopen:

Eene gansche kwantiteit van Percelen Esfen, Elzen en ander KAPHOUT, staande in meest alle de dorpen van Tietjerksteradeel, waaronder ook twaalf zware opgaande Eiken BOOMEN, te Bergum in Noordermeer, en twee Percelen opgaande Willigen BOOMEN, te Suawoude; als mede een extra groote en zware LINDEBOOM, staande te Bergum, voor de Schoolhuizinge, over den weg; alles bij Billetten nader gespecificeerd.

De openbare Notaris G. WILHELMIJ zal, op Donderdag den 23 December 1819, des namiddags ten één uur, ten huize van *Auke Willems van der Veen*, kastelein bij Bergumerdam, onder anderen, nog bij boelgoed verkoopen:

Twee à drie ladingen Eiken WOUDBOOMEN, waar onder extra zware, en eene partij KROMHOUT, zoo als genummerd liggen bij den Houtzaagmolen bij Bergumerdam.

J. P. J. GREIJDANUS, arrondissements Notaris, te Heerenveen, presenteert, ten verzoeke van den heer Dr. H. HIDDINGA, Advokaat te Sneek, op aannemelijke voorwaarden van betalinge, publiek (in cas van verkoop) bij strijk- en verhooggeld, aan den meestbiedenden, te verkoopen:

1. Zekere deftige, florifante en wel ter nering staande HEEREN- en KOOPMANS HUIZINGE, aan den westkant van de Dragt te Heerenveen, no. 201, wordende door Mejufvrouw wed. van wijlen den heer *H. Hiddinga* tot den 12 Mei eerstkomende bewoond, als dan vrij van huur te aanvaarden; bestaande, beneden in een ruim Voorhuis, drie moderne Kamers, een Slaapkamertje, ruime Keuken, Kelder, en daartoe behoorende Commoditeiten; boven eene behangen Kamer met Kasten, Zolderingen met beschoten Dak, achter hetzelve een Washok, Pomp, ruim Bleekveld en Tuin, met meer dan twintig vruchtdragende Boomen, sampt Zomerhuis, en twee Stegen, eene aan den noordkant doorloopende, en eene aan den zuidkant; bezwaard met 2 glds. 50 cents jaarlijksche Grondpacht: belendende, ten Oosten de Straat de Dragt, ten Westen de Molenwijk.
2. Een ruime STALLINGE voor meer dan twaalf KOE BEESTEN en een PAARD, en HOOIHUIS, staande en gelegen achter het 1ste perceel te Heerenveen; belendende ten Oosten het eerste perceel, ten Westen de Molenwijk.

Iemand genegen zijnde, voorzeide percelen inmiddels uit de hand te koopen, vervoege zich bij voormelden Advokaat H. HIDDINGA, te Sneek, Mejufvrouw wed. HIDDINGA, of den voormelden Notaris.

Wie gading maakt, kome op Vrijdagen den 24 en 31 December 1819, des avonds ten 6 uren, ten huize van *Pieter Fonk*, kastelein in de Zon te Heerenveen, en koope op als dan voor te lezene Conditien, welke inmiddels bij den gemelden Notaris kunnen worden vernomen.

Mr. P. NOIJON, Notaris te Sneek, zal op Vrijdag den 24 December 1819, des avonds ten zes uren, ten huize van den Logementhouder *Dalsma*, in den Witten Arend te Sneek, finaal presenteren te verkoopen:

1. Zekere uitmuntende vruchtbare 5½ Pondematen GREIDLAND, liggende aan twee stukken achter de Hoven onder Sneek, belast met 2¼ Floreen; op St. Petri 1820 te aanvaarden. Waarop per Pondemate geboden is *f* 456 - 25.
2. Eene welgelegene HUIZINGE cum annexis, op het Achterom te Sneek, gekwoteerd wijk 3, no. 106, bij *Anne Jouwstra* cum uxore, en *Geertje Blecker* in huur; op den 12 Mei 1820 te aanvaarden. Waarop geboden is *f* 1285 - 00.

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal, op Maandag den 27 December 1819, des morgens ten 9 uren, aan het locaal der voormalige Courant Drukkerij in de Speelmanstraat te Leeuwarden, verkoopen:

Diverse DRUKKERS GEREEDSCHAPPEN, bestaande in onderscheidene DRUK-PERSEN, vele compleete LETTERS, als: Garmond, Mediaan, en andere soorten; benevens andere goederen, tot eene compleete Drukkerij behoorende; als mede een fraaije Schrijf-Lessenaar.

NB. NB. NB. De Notaris F. T. POSTHUMUSZ, te Beetsterzwaag, zal, ten verzoeke van de Heeren Kerkvoogden der Hervormde Gemeente te Nijega, distrikt Smallingerland, publiek aan den minstaannemenden presenteren aan te besteden:

Het bouwen van eenen geheel nieuwen TOREN, en eenige vertimmeringen aan de KERK te Nijega; met de leverantie der MATERIALEN, daartoe benoodigd: alles volgens teekening, bestek en conditien, welke te zien zijn en ter lezing liggen ten huize van den mede Kerkvoogd *Boele Egberts*, te Nijega.

Wie daar aan gading maakt, kome op Maandag den 27 December 1819, des morgens ten 10 uren, ten huize van *Jelke J. Hoekstra*, kastelein te Nijega, en doe zijn voordeel.

De Notaris K. J. VAN DER VEEN, te Dragten, zal aldaar, ten huize van den herbergier *B. Schurer*, op Donderdag den 30 December 1819, des namiddags ten 2 uren, publiek, bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen:

Eene hechte en welgereguleerde HUIZINGE en GROFSMEDERIJ, met de daarbij en achter gelegene HOVINGE of TUIN, staande en gelegen aan de Vaart in de Zuiderdragten, no. 134; bij den eigenaar *Theunis A. van der Meulen*, Meester Grofsmid aldaar, bewoond en in gebruik; op den 12 Mei 1820 vrij te aanvaarden.

PUBLIEKE VERKOOPING:

Van eene BOERE PLAATS, bestaande in eene hechte en sterke HUIZINGE en SCHURE, met HOVINGE, VRUCHTBOOMEN en verdere aanhoorigheden, benevens ongeveer 35 lopenstallen allerkostelijkst BOUW-, WEID- en HOOILAND, staande en gelegen nabij het gebuurte van den dorpe Rottevalle, in het terrein van Smallinger Opeinde, gequoteerd met no. 67; bij *Bareld Foppes Byma* in huur; op Petri en Mei 1820 vrij te aanvaarden: en zulks in percelen, bij billetten gespecificeerd.

Deze verkooping zal gehouden worden door den Notaris K. J. VAN DER VEEN, te Dragten resfiderende; en wat de veiling betreft, ten huize van *Tjerk Andries van Dyk*, herbergier in de Rottevalle, op Dingsdag den 4 Januarij 1820, des namiddags ten twee uren. Men zal inmiddelen tijde onderrigting van, of inzage in de koopvoorwaarden kunnen erlangen, ten Kantore van gemelden Notaris.

De Notaris G. T. DE JONGH, te Gorredijk, zal op Woensdag den 12 Januarij 1820, ten 2 uren na den middag, ten huize van *G. D. Stiemstra*, aldaar, verkoopen:

Zeker bevaren, beter dan menig nieuw TJALK-SCHIP, lang over steven 70, wijd 16, en hol op de welling 5 voeten en 2 duimen, met al het daar bij behoorend staand en loopend Wandt, Zeil en Treil, Ankers en Touwen, Haken en Boomen, en verdere SCHEEPSGOEDEREN, ingevolge Inventaris daarvan zijnde; gelijk hetzelve bij de weduwe van *K. A. van Dyk* is bevaren en thans te Gorredijk ter bezigtiging ligt.

De Notaris G. T. DE JONGH, te Gorredijk, zal op Woensdag den 12 Januarij 1820, ten 3 uren na den middag, ten huize van *G. D. Stiemstra*, aldaar, verkoopen:

Zeker bevaren TJALK-SCHIP, lang over steven 56½, wijd 12½ voeten en hol naar advenant, met staand en loopend Wandt, Zeil en Treil, Ankers en Touwen, Haken en Boomen en verdere SCHEEPSGOEDEREN, breeder in de daarvan opgemaakte Inventaris omschreven; zoo als hetzelve bij wijlen *K. T. Blaauw* is bevaren en thans te Gorredijk ter bezigtiging ligt.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene ZATHE en LANDEN, groot 48 Pondematen, gelegen te *Poppingawier*, bij *Klaas Meintes* in gebruik; Petri en Mei aanstaande te aanvaarden. — Nadere informatie te bekomen bij den Notaris Mr. E. E. W. VAN SCHELTINGA.

)o( )o( )o(Bij A. DE JONG, in de Beijerstraat te Leeuwarden, is thans te bekomen: Allerbeste PUNCH-SIROOP, voor 32 stuivers de flesch; beste ARAK, RUM en COGNAC, voor 28 stuivers de flesch; en verder alle soorten van LIKEUREN, WIJN, BRANDEWIJN en GENEVER, tot veel verminderde Prijzen.

)o( )o( )o(Een ongetrouwd PERSOON, tusschen de 20 en 40 jaren oud, die goed kan Rijden en met Paarden omgaan, als ook niet ongeschikt tot huisselijk werk, en liefst bekend met boerewerk, ten minsten kunnende melken en maaijen, op aanstaande Mei eenen dienst begeerende, kan zich, mits van bewijzen van goed gedrag voorzien, of in persoon of met gefrankeerde brieven, vervoegen bij den Deurwaarder van het Vredegeregt HARMENZON, op de Ewal te Leeuwarden.

)o( )o( )o(Bij beslotene briefjes te huur, tegen Petri 1820: Negen Pondematen GREIDLAND, de GALGEFENNE genaamd, gelegen buiten de Vrouwenpoort te Leeuwarden, en thans in gebruik bij *Antje Jans*, weduwe *Oeds Diemers*. De briefjes moeten voor of op den 5 Januarij 1820 franco bezorgd worden ten huize van Mr. A. DRIESSEN, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden, waar ook de conditien te vernemen zijn.

)o( )o( )o(TE HUUR, voor den tijd van zes jaren, integaan St. Petri 1820: Zes pondematen nieuw GREIDLAND, gelegen bij den Rogmolen te Workum, tot nu toe in gebruik geweest bij den eigenaar J. J. STELWAGEN: adres bij den Notaris E. SCHOTANUS, te Workum, mits franco.

)o( )o( )o(Tegen 1mo Mei 1820, wordt te huur gevraagd: eene in Vriesland, op de grenzen van de Provincie Groningen, bij de dorpen Kollum, Buitenpost, Augustijnusga of daar omstreeks, op eenen vrolijken stand, en aan de passage gelegene BUITENPLAATS, waarvan de Behuizinge wel gebouwd en droog moet zijn, en ten minsten 5 à 6 goede ruime Vertrekken bevatten; de Tuin behoorlijk groot en van goede Vruchtdragende Boomen voorzien; ook zoude men er liefst wat Wandeling of een niet al te groot Bosch bij hebben. Adres ten Kantore dezer Courant, bij de Hoeksterpoort, lett. K, no. 167.

)o( )o( )o(Die genen, welke iets te pretenderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van wijlen STEVEN TJERKS WEIDEMA, in leven, Mr. Wagenmaker te Akkrum, worden verzocht, om daarvan vóór den 27 December 1819 op- en aangave te doen ten Kantore van den Notaris J. P. J. GREIJDANUS, residerende te Heerenveen.

)o( )o( )o(Men zal eerstdaags, op tijd en plaats nader te melden, publiek bij strijkgeld presenteren te verkoopen: Eene roijale en fraai betimmerde HUIZINGE, met onderscheidene Vertrekken, zoowel tot eene Heeren Huizinge als Koopmans Huizinge geschikt; staande en gelegen op de Koornmarkt te Leeuwarden, letter I, no. 5, bij den heer *J. Romkes* bewoond; op 12 Mei 1820 te aanvaarden: zijnde inmiddels uit de hand te koop. Adres aan gemelde Huizinge.

)o( )o( )o(Die een' RAM vermist, kan denzelven, tegen betaling der kosten en bewijs van eigendom, terug bekomen bij SIPKE SIPKES BOUMA, te Engelum.

)o( )o( )o(Wie vermist een' zwartbont' HOKKELING, kan dezelve, mits met bewijs van eigendom en de kosten betalende, terug bekomen bij S. S. KOOISTRA, op het eerste Tolhek onder Jeisum, aan de Ee.

*** In den loop dezer maand, is bij L. HERDINGH EN ZOON, en hunne Correspondenten nog te bekomen: ZOLLIKÖFER, *Leerredenen en Nagelaten Leerredenen*, 21 *Deelen in 8vo.*, à *f* 15 - : - : Na 31 December 1819 wordt er geen exemplaar van dit werk minder dan *f* 25 - : - : afgeleverd.

Tot bevordering van *Godsdienst kennis en nuttige Godsdienst e Stichting en oefening*, zijn onderstaande werken, als daartoe bijzonder strekking hebbende, voor de veel verminderde prijzen te bekomen, bij den Boekhandelaar J. PROOST, te Leeuwarden.

1. J. K. GROEN, Bespiegelingen over de schoonheden der Natuur, met vier fraaije teekenings Platen, in een net carton bandje, prijs *f* 1 - : -
2. JOH. JACOB HESZ, CHRISTELIJK OEFENJAAR, of geschiedenis van den Mensch, zoo als hem de Godsdienst, langs den weg van zekere oefening, door alle hindernissen henen, gelukkig tot het doel zijner bestemming brengt, 2 deelen, prijs *f* 2 - : :
3. D. GEORG FREDERIK SEILER, STICHTELIJKE OVERDENKINGEN EN ALLEENSPRAKEN, tot bevordering van een redelijk Christendom; bij deze *Nederduitsche* uitgave is nog gevoegt eene bijzondere Voorrede, behelzende eene aanwijzing, hoe dit Boek met meer bijzonder nut voor zich zelven en in de huisgezinnen te gebruiken is, 2 deelen, prijs *f* 1 - 16 - :

VOOR DEN VEEL VERMINDERDEN

Prijs van *f* 8 - : - :, in plaats van *f* 18 : :, is, tot het einde dezes jaars, indien de geringe voorraad zoo lang strekt, te bekomen: Mr. *H. BOSSCHA*, GESCHIEDENIS DER NEDERLANDSCHE STAATSOMWENTELING in 1813, 4 Deelen compleet, met elf naar het leven geteekende portretten. — Iets tot aanprijzing van dit werk te zeggen, acht men onnoodig, daar hetzelve uit de beste bronnen geheel volledig en naar waarheid is zamengesteld, en het éénige goede werk over die gebeurtenis mag genoemd worden. De uitgave geschiedt te Amsterdam bij C. L. SCHLEIJER, en is mede te bekomen te Groningen bij *R. van Groenenbergh*, *A. Hazelhoff* en *W. van Boekeren*; te Leeuwarden bij *Steenbergen van Goor* en *J. Proost*, en verder alom. — Indien er, na den 31 December, nog Exemplaren overblijven, is de prijs weder *f* 18 - : - :

VOOR VRIENDEN VAN VROLYKHEID

Is wederom te bekomen: DE VROLIJKE TIJDKORTER OF NIEUWJAARS ALMANAK VOOR NIEUWSGIERIGEN, *voor het Schrikkeljaar* 1820. Deze Almanak is weder, als vorige Jaren, met eene menigte *kluchtige en lachverwekkende grappen, boertige invallen, zonderlinge verhalen, en komieke snakeryen voorzien*, door Plaatjes opgehelderd wordende, benevens eenige stukjes met de Kaart en meer andere onderwerpen van GOOCHELKUNST. Dezelve is dus bijzonder geschikt, om de lange Winteravonden vrolijk te korten en zich aangenaam bezig te houden. Alle Jaar-, Week en Dagmarkten worden in dezelve zeer juist aangewezen: en voor slechts *negen Stuivers* is dezelve in alle Boekwinkels te bekomen.

D. DU MORTIER EN ZOON, *Boekhandelaars* te *Leyden*, hebben dit jaar gedrukt, en alom aan hunne Correspondenten verzonden:

1. J. H. VAN DER PALM, Bijbelvertaling, gr. 4to., 2de stuk.
2. Magazijn voor het Armenwezen, gr. 8vo., 3de deel compleet. Van de vorige deelen zijn ook nog enkelde complete Exemplaren te bekomen.
3. Werken der Hollandsche Maatschappij van fraaije Kunsten en Wetenschappen, 4de deel.
4. Schets der geoctroijeerde Maatschappij ter waarborging van Lijftogten.
5. N. ANSLIJN Nz., Sijstematische Handleiding tot het onderwijs in de Natuurlijke Geschiedenis, 4to, 1ste deel (het Dierenrijk.) Het tweede deel is ter Perse.
6. ——— Voorstelling van het Dierenrijk, behoorende bij de Sijstematische Handleiding, groot plano, gekleurd, in Steendruk.
7. Geschiedenis der Israëliten na den dood van *Jozef*, tot hunne wederkomst in Kanaän, voor Kinderen, zijnde een vervolg op de door de Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen uitgegevene Geschiedenis van *Jozef*, door W. VAN OOSTERWIJK HULSHOFF, in 2 stukjes, met eene Kaart.
8. D. DE GRAAFF, Korte Schets der Aardrijkskunde.
9. Algemeene ophelderende verklaringen van het oud Letterschrift, in Steenplaatdruk, uitgegeven door de Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, met 17 daarbij behoorende platen.
10. M. J. S. BEVEL, *Uitgewerkt* vervolg op de eerste beginselen der Rekenkunde van J. BRUNT.
11. Spel- en Leesboekje door een' Onderwijzer, 4de stukje.
12. J. VAN DAM, Kl. Abc. Boekje, Romeinsche Letter.

Nog is bij bovengenoemden op de Pers, en zal mede eerstdaags verzonden worden:
J. H. VAN DER PALM, Bijbel voor de Jeugd, 9de stukje.
N. ANSLIJN Nz, Leesboek tot oefening in het Kunstmatig Lezen, tweede stukje.
Voorts zijn bovengemelden, door aankoop, eigenaars geworden van de onderstaande Werken:
Historiettes et Conversations à l'usage des Enfans.
A. KAPPELHOFF, Nouveau Vocabulaire de la langue Francoise et Hollandoise.
Abc. Instructif pour apprendre aux enfans les élemens de la langue Francoise.
Lecture Morale et agréable ou divertissemens literaires pour la Jeunesse.
VOGELAAR, Korte handleiding betrekkelijk de beginselen der Onderwijskunde.
Nuttige en aangename Mengelingen voor de aankomende Jeugd.
F. E. VAN ROCHOW, de Kindervriend. Dit laatste met den heer J. OOMKENS, te Groningen.

Bij de Erven F. BOHN, te *Haarlem*, is *heden* van de pers gekomen en aan hunne Correspondenten verzonden:

1. *N. G. van KAMPEN*, VERKORTE GESCHIEDENIS der *Nederlanden*, of der XVII *Nederlandsche Gewesten*, van de *vroegste tyden* tot op den *vrede* van *Parys* in 1815, met platen, 1. deel, loopende tot op den *Munsterschen Vrede*. Met nog *één* deel, dat reeds vergevorderd ter perse ligt, is het Werk *compleet*. De prijs is *f* 4 - 18 - :

Van denzelfden geachten Schrijver zijn bij hen gedrukt en alom te bekomen:

2. ——— STAAT en AARDRIJKSKUNDIGE BESCHRIJVING van *het Koningryk der* NEDERLANDEN, benevens het *Groot Hertogdom* LUXEMBURG, volgens de Traktaten en de Grondwet des jaars 1815, met een *volledig Register* en een geheel *Nieuwe* KAART, op *Rojaal Plano Formaat*. Om dit werk ten algemeene nutte te doen dienen, is de prijs gesteld op *f* 3 - 18 - : — De KAART is ook ten behoeve van *Instituten* apart te verkrijgen.
3. ——— DE AARDE beschouwd in haren NATUURLIJKEN TOESTAND EN VERDEELING, door *Zeeën, Rivieren, Meeren, Bergen* en *Woestynen*, benevens derzelver *doelmatige strekking*; 2 deelen met *Kaarten* à *f* 6 - 18 - :
4. ——— ZEDEKUNDIGE SCHOONHEDEN der *Ouden*, of *Keur van Spreuken, Gezegden en Verhalen*, getrokken uit *Latynsche Schryvers*, 4 deelen, versierd met de *afbeeldsels* van *Cicero, Livius, Seneca* en *Horatius*. — De prijs is *f* 8 - 8 - :

Bij J. OOMKENS, te Groningen, is gedrukt en alom verzonden: I. *Prof.* J. A. UILKENS, HANDBOEK VAN VADERLANDSCHE LANDHUISHOUDKUNDE, in gr. 8vo, à *f* 3 - 6 - : II. J. M. SAILER, GRONDLEER VAN DEN GODSDIENST, eene *Handleiding* tot zijne *Voorlezingen* in den *Godsdienst*, voor de AKADEMISCHE JONGELINGEN in alle Faculteiten; met eene aanprijzende voorrede van *Prof.* H. MUNTHINGE, eerste Stuk, in gr. 8vo, à *f* 2 - 10 - : III. H. BOUMAN en M. CORSTIUS, TWEETAL REDEVOERINGEN, ter aanbeveling der belangen van het *Bybelgenootschap*, gr. 8vo, à 12 Strs. IV. ALMANAK der AKADEMIE van Groningen, voor het jaar 1820, door *Prof.* TH. VAN SWINDEREN (*achtste Jaargang*), à 11 Strs. V. Hs. KREMER, DE KLEINE ORTOGRAPHIST, of SPELKUNDE voor *Leerlingen* van de bovenste tweede afdeeling, of hoogste der tweede Klasse, kl. 8vo, à 3 Strs.

Bij J. OOMKENS, te Groningen, is gedrukt, bij de Wed. G. WARNARS EN ZOON te Amsterdam en alom te bekomen: I ANNALES ACADEMIÆ GRONINGANÆ CIƆIƆCCCXVII — CIƆIƆCCCXVIII, PETRO DRIESSEN *Rectore Magnifico*. THEOD. VAN SWINDEREN *Actuario*, in gr. 4to *f* 6 - : - : II GEDENKWAARDIGHEDEN VAN SOCRATES, door XENOPHON, *uit het Grieksch vertaald* door Mr. JAN TEN BRINK, Hoogleeraar te Groningen, *met gegrav. titel en vignet* gr. 8vo. *f* 3 - 12 - : III De PROSODIST of WOORDENLIJST voor de uitspraak, door M. J. ADRIANI, *Schoolopziener van het 6de District in de provincie* Groningen kl. 8vo. 5 Stv.

Bij W. VAN BOEKEREN, te Groningen, is gedrukt en alom verzonden: I. De OOSTERLINGEN van vroegen en lateren tijd, of ophelderingen der Heilige Schrift, uit de natuurlijke gesteldheid, de overleveringen, zeden en gewoonten van het Oosten, door *E. F. K. Rosenmuller*, Hoogleeraar te Leipsig, vertaald en vermeerderd door *G. J. F. Cramer von Baumgarten*, Predikant te Eenrum, 1ste deel à *f* 2 - 16 - : II. De bestemming des huisselijken levens, ter bevordering van huisselijke deugd en huisselijk geluk, door *J. L. Ewald* *f* 1 - 12 - : III. PAULUS TE PHILIPPI, of Bijbeloefeningen over Handelingen XVI, door *W. G. Reddingius*, à *f* 1 - 10 - : IV. Schets der Christelijke Godsdienst-leer, volgens het leerboek voor het hooger onderwijs, door *J. M. Hurras*, à *f* : - 10 - : *Van het groote Leerboek zyn ook nog eenigen à f* 2 : 10 - : *te bekomen*. V. Mijne lotgevallen ter Zee en bedrijven op Batavia, in dienst der voormalige Oost-Ind. Comp. à *f* 2 : - : VI. Over het wezen en den omgang van de Staatspolitie, door Mr. *S. Neumark*, à *f* 1 - : - : VII. HARMAR DE GRIJZE, of de Godsdienst van JEZUS. Een geschenk voor zijne jeugdige vereerders, door den Rector *J. F. Weingart*; met eene fraaije titelplaat, à *f* : - 12 - :

Bij J. RÖMELINGH, te *Groningen*, is uitgegeven en in alle voorname Boekwinkels in *Vriesland*, mede te bekomen:
Schets der oude Aardrykskunde; een Leer- en Handboek. Dit Werk, tot hiertoe het *eenige* van dien aard in onze taal, is voor een groot gedeelte bewerkt naar de *zevende* uitgave van *Nitsch's abrisf der alten Geographie*; bezorgd door Prof *Mannert*. Door Historische en andere bijzonderheden, meer uitgebreide berigten van de merkwaardigste Landen en Plaatsen, &c., bezit het, als *Leerboek*, die bruikbaarheid, die het plan gedoogde. Een uitvoerig *Register* maakt het daarenboven als een *dagelyksch Handboekje* voor elken Liefhebber der Geschiedenis hoogst geschikt. De prijs is *f* 1 - 16.

Bij J. RÖMELINGH, te *Groningen*, is uitgegeven en mede in alle Boekwinkels te bekomen:

1. *Gezangen by het einde des jaars*, ten gebruike voor Hervormde Gemeenten, door C. VAN EPEN, Leeraar der Hervormden te *Veendam*, kerkelijk goedgekeurd. De prijs is *twee* stuivers.
2. *Gezangen by den aanvang des jaars*, door denzelfden Auteur. De prijs is twee stuivers.
3. *Zangwyzen*, tot bovenstaande Gezangen op 3 en 4 stemmen, om door de zangkoren bij de Godsdienstige plegtigheid gebruikt te kunnen worden. De prijs van ieder stukje is slechts twee stuivers.
4. *Nieuwe Stichtelyke Liederen*, door J. HAZEU, Cs. ZOON. Op *vier stemmen* gebragt door B. SMIT, *Nieuwe Compositie*. De prijs is *f* 1 - 5 - :

Bij den Boekhandelaar J. RÖMELINGH, te Groningen, en in alle voorname Boekwinkels in Vriesland, kan worden ingeteekend, op eene tweede uitgave van het bekend voortreffelijk en hooggeacht Werk, getiteld: DE OPENLIJKE KERKLEER DER EVANGELISCH GEREFORMEERDE GEMEENTE IN EMDEN EN OOST-VRIESLAND, eeniglijk en onbepaald rustende op de *geopen aarde Goddelyke leer* in de Schriften des O. en des N. Testaments, en overeenkomstig den geest der *Zwingliaansch Kerkhervorming*; vervat in den *Oost Vrieschen Katechismus enz.*; door HELIAS MEDER, Predikant te Emden. Waarvan de berigten *gratis* zijn te bekomen.

In den Boekwinkel van SCHALEKAMP en VAN DE GRAMPEL, te *Amsterdam*, wordt heden uitgegeven:

1. Kort begrip der WERELD HISTORIE, voor de jeugd, door J. F. MARTINET, in leven Predikant te *Zutphen* &c.; *tweede druk*, op nieuw overgezien en tot op onzen tijd vervolgd. (Opgedragen aan den heer GEORGE KARL FALCK), door J. VAN WIJK *Roelandszoon*, met 6 gekleurde Kaarten, 8vo. *f* 2 - 4 - :
2. Korte *Levensgeschiedenis* van den Hoogleeraar PIETER NIEUWLAND; een *Lees-* en *Schoolboek* voor de Nederlandsche jeugd, door J. A. OOSTKAMP, 8vo. à 4 stuiv.
3. LEESBOEK over den GODSDIENST, dienstbaar tot het leeren en afleggen eener belijdenis bij de Hervormde Kerk, bijzonder bruikbaar bij de Leerboekjes en voor de Handleiding van wijlen *A. Brink*, door H. VAN MEERTEN, Predikant te *Gouda*, 8vo. à 14 stuiv. — Ook zal eerstdaags bij denzelven worden uitgegeven
4. DE JONGE SOFIA door PETRONELLA MOENS, 8vo, met fraaije Plaatjes. *f* 1 - 16 - :
5. WINTERLOVEREN, een vervolg op de werkjes: aan de *Bloesemknopjes*, *Bloemkransje* en *Herfstbloempjes*, door PETRONELLA MOENS, 16mo, met fraaije gekleurde Plaatjes, in Carton. à *f* 1 - : - :
6. VERHALEN *tot veredeling van het verstand en hart der jeugd. Een geschenk voor kinderen van tien tot veertien jaren*; met Platen. *f* 1 - 10 - :
7. De AARDRIJKSKUNDE voor *eerstbeginnende*, in zamenspraken, door W. VAN DEN HOONAARD, Onderwijzer te *Hillegersberg*, eerste stukje, bevattende voorbereiding tot het Algemeen Aardrijkskundig Onderwijs, *tweede verbeterde Uitgave*, met een Wereldkaart, à 8 stuiv.
8. Hetzelfde Werkje, *tweede stukje*, bevattende de beschrijving van Europa, met een *Kaart van Europa*, 8vo. à 12 stuivers.

Ook is bij hen een aanzienlijk Assortiment van Boeken voor de jeugd, met en zonder Plaatjes, zoo bij hen als bij anderen gedrukt en verzonden.

Bij de wed. H. GARTMAN en W. VAN VLIET, Boekverkoopers te Amsterdam, is van de Pers gekomen, en ook te Leeuwarden in de meeste Boekwinkels te bekomen een zeer onderhoudend en bevallig Werkje, voor brave en vlijtige kinderen, getiteld. PAUL, of DE GEVOLGEN VAN VLIJT. *Eene Levens Vertelling voor de Jeugd*. In VII Hoofdstukken. Met acht fraaije gekleurde Platen, naar de vinding van *Grenier*. Prijs *f* 2 - 4 - :

DIANORA, *gravin Martagno*, beminde van *Rinaldo Rinaldini*, Overste der Rovers, door *denzelfden Schryver*, uit het Hoogduitsch vertaald. Dit Werk, dat de *Lotgevallen* bevat van een der *meest begunstigde Minnaressen van Rinaldo*, is, behalven op zich zelve, onmisbaar als *eene Bydrage* voor de bezitters van dit belangrijk Werk; de bijzonderheden hierin voorkomende zijn een klaar bewijs, dat *Rinaldo* met regt verdient, voor eene uitzondering der Rovers gehouden te worden. Is netjes gedrukt in octavo, en *met een Plaat versierd*. Komt *van de Pers*, en wordt kompl. in een Boekdeel uitgegeven voor *f* 1 - 16 - : te Amsterdam bij *G. Roos*, te Leeuwarden *Cahais*, *J. W. Brouwer*, *Wiarda*, *Steenbergen van Goor* en wed. *Altena*, Franeker *Tuinstra* en *Ypma*, Harlingen *Prillevitsz*. Sneek *Holtkamp*, en verder alom.

DE EERSTE OORDEELSDAG ALS AANSTAANDE

Voorgesteld, in eene *Leerrede* over 1 *Thess.* V vs. 2. 3a., door J. W. H. DEUSSEN, Predikant te *Maria Hoorebeke*, *Ettichove*, en bij het *garnizoen* te *Oudenaarden*; de prijs is 8 stuivers. Van deze *uitmuntende en voortreffelyke Leerrede*, ziet heden reeds de DERDEN DRUK het licht. Wordt uitgegeven te Amsterdam bij *A. Vink*, Leeuwarden *Steenbergen van Goor*, *Brouwer*, enz., Harlingen *van der Plaats* en *Prillevitsz*, Sneek *Holtkamp* en *Smallenburg*, enz.; en door het geheele Rijk.

Te LEEUWARDEN, by P. KOUMANS SMEDING, by de Hoeksterpoort, lett. K, no. 176.